

2.A.1 Prioritetna os

Oznaka prioritetne osi	3
Naziv prioritetne osi	Obrazovanje i cjeloživotno učenje

- Cjelokupna prioritetna os provest će se isključivo kroz financijske instrumente
- Cjelokupna prioritetna os provest će se isključivo kroz financijske instrumente uspostavljene na razini Unije
- Cjelokupna prioritetna os provest će se kroz lokalni razvoj pod vodstvom zajednice
- Za ESF: Cjelokupna prioritetna os posvećena je socijalnim inovacijama ili transnacionalnoj suradnji ili obama
- Za EFRR: cijela prioritetna os namijenjena je operacijama usmjerenima na obnovu nakon velikih ili regionalnih prirodnih katastrofa
- Za EFRR: cijela prioritetna os namijenjena je MSP-ovima (članak 39.)

2.A.2 Obrazloženje za formiranje prioritetne osi koja pokriva više od jedne kategorije regije, tematskog cilja ili fonda (prema potrebi)

2.A.3 Fond, kategorija regije i osnovica za izračun potpore Unije

Fond	Kategorija regije	Osnovica za izračun (ukupni prihvatljivi izdaci ili prihvatljivi javni izdaci)	Kategorija regije za najudaljenije regije i sjeverne rijetko naseljene regije (prema potrebi)
ESF	Slabije razvijene	Ukupni	

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	10ii
Naziv investicijskog prioriteta	Poboljšanje kvalitete i učinkovitosti tercijarnog i ekvivalentnog obrazovanja te pristupa njemu radi povećanja sudjelovanja u njemu i njegova stjecanja, posebno za skupine u nepovoljnom položaju

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	1
Naziv specifičnog cilja	Poboljšanje kvalitete, relevantnosti i učinkovitosti visokog obrazovanja
<i>Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije</i>	<p>Veliki broj studijskih programa (1.350) rezultat je Bolonjske reforme, provedene bez odgovarajuće suradnje svih relevantnih dionika i dokaza temeljenih na provedenoj analizi potreba na tržištu rada. Budući da kompetencije nisu dobro definirane, pristup temeljen na ishodima učenja nije u potpunosti proveden. HKO je osmišljen kao reformski instrument koji će osigurati kvalitetno obrazovanje i relevantnost ishoda učenja u odnosu na kompetencije potrebne na tržištu rada. HKO promiče partnerstva između poslodavaca i visokoobrazovnih ustanova u izradi i prilagodbi studijskih programa. Sredstva ESF-a koristit će se za provedbu HKO-a na razini visoko obrazovanja ina taj način poboljšat će usklađenost vještina i potrebnih radnih mjesta te doprinijeti povećanju zapošljivosti studenata.</p> <p>Na nacionalnoj razini poslodavce se ne potiče da studentima nude stažiranje niti visokoobrazovne ustanove u uvođenju strukturiranog radnog iskustva ili prakse u okviru studijskih programa, kako bi razvili i opremili centre kompetencija u sklopu visokoobrazovnih ustanova, stoga je potrebno uložiti napore i omogućiti visokoobrazovnim ustanovama provedbu i razvoj spomenutih komponenti. Mogućnost prakse prije diplomiranja povećat će kvalitetu programa, potaknuti partnerstva između poslodavaca i visokoobrazovnih ustanova te povećati zapošljivost studenata.</p> <p>Studija utjecaja programa Erasmus iz 2014. godine, koju je pokrenula EK, pokazala je kako su transverzne vještine stečene u okviru mobilnih studija, važne poslodavcima. Stručna praksa u inozemstvu u okviru programa E+, može povećati zapošljivost novih diplomanata i adresirati deficitarna zanimanja, u (STEM) i IKT te drugim prioritetnim područjima utvrđenih Strategijom pametne specijalizacije, nacionalnim strategijama gospodarskog razvoja i ključnim razvojnim tehnologijama: napredne tehnologije obrade, biološki proizvodi, ekološki (čisti) prijevoz, pametne mreže, energetska i resursna učinkovitost.</p> <p>Sredstva ESF-a koristila bi se za odlaznu mobilnost nastavnog osoblja u okviru ERASMUS+ programa, kako bi se riješio manjak internacionalne razmjene studenata u zemlji, posebno kad je riječ o izradi i sadržaju novih nastavnih kurikuluma te zajedničkih programa.</p>

	<p>Financiranje visokoškolskih ustanova na temelju njihove uspješnosti predstavlja preduvjet za postizanje strateških visokoobrazovnih ciljeva. Pravna neovisnost fakulteta otežava ostvarivanje strateških ciljeva na sveučilištima. Spomenuto pitanje riješilo bi se programskim ugovorima o financiranju, čime bi se omogućilo vladi i sveučilištima da u sklopu posebnih ugovora obvežu sve sveučilišne jedinice na prethodno utvrđene ciljeve i na njihovo ostvarivanje s ciljem učinkovitog korištenja resursa u visokom obrazovanju. Procjena provedenih pilot programskih ugovora o financiranju u prvoj godini, ukazuje kako prije sklapanja ugovora o sveukupnom financiranju, moraju biti ispunjeni određeni institucionalni preduvjeti; prikupljanje podataka na razini Sveučilišta, centralizacija računovodstvenog sustava, uspostavljanje sustava osiguranja kvalitete i predložen plan upravljanja ljudskim resursima. Spomenute će se aktivnosti podržati sredstvima ESF-a te će rezultirati kvalitetnijom integracijom sveučilišta, učinkovitijim upravljanjem i strateškim planiranjem.</p> <p>Rezultati koji se planiraju realizirati sredstvima iz ESF-a: veća relevantnost i kvaliteta studijskih programa na temelju cjelovite provedbe HKO-a, pojačano učenje temeljeno na radu, internacionalizacija visokog obrazovanja u ključnim deficitarnim područjima, veća zapošljivost diplomiranih studenata, posebno prvostupnika te podrška visokoobrazovnim ustanovama kako bi unaprijedili svoje upravljanje i planiranje projekata te ostvarili strateške ciljeve dogovorene u programskim ugovorima.</p>
Oznaka specifičnog cilja	2
Naziv specifičnog cilja	Povećanje stope stečenog visokog obrazovanja
<i>Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije</i>	<p>Kao glavni razlozi odustajanja od studiranja kod studenata, navedena je njihova motivacija i nedostatni resursi za studiranje. Nejednaki pristup obrazovanju i visoka stopa odustajanja posebno su vidljivi kod studenata nižeg socio-ekonomskog statusa s obzirom da su suočeni s većim financijskim i radnim obvezama. Očekivani upis takvih studenata u visoko obrazovanje puno je niži, a vjerojatnost prekida školovanja veća. S tim u vezi, sredstva ESF-a, koristit će se za povećanje izravne potpore studentima nižeg socio-ekonomskog statusa kako bi im se omogućio jednak pristup studiju i njegov uspješni završetak. Analizom prema vrsti studija, niska stopa završnosti visokog obrazovanja i visoka stopa odustajanja posebno su vidljivi u znanstvenim, tehnološkim, inženjerskim i matematičkim (STEM) područjima te u informacijsko-komunikacijskom području, bez obzira na spol i socio-ekonomski status studenata (oko 60% studenata studira društvene i humanističke znanosti, stopa odustajanja u znanstvenim, tehnološkim, inženjerskim i matematičkim (STEM) područjima iznosi oko 41% na prvoj godini). Razlog visokoj stopi odustajanja u spomenutim područjima, jest nedostatak odgovarajućih</p>

	<p>kompetencija prilikom početka studiranja na visokoškolskim ustanovama. Nastavno, potrebne su intervencije u cilju povećanja broja upisanih studenata u tehničkim, biomedicinskim, biotehničkim i prirodnim (STEM) područjima, te u informatičko-komunikacijskom području, što podrazumijeva i mjere promicanja spomenutih područja kod djevojaka te na taj način smanjuje stope odustajanja.</p> <p>Studentima bi osnivanje studentskih službi za profesionalno i akademsko usmjeravanje pružilo podršku potrebnu pri izboru najprikladnijeg načina učenja, s obzirom na osobni potencijal studenta te pri ostvarivanju njihove akademske i profesionalne karijere. Potpora studentima treba biti u rasponu od individualnog savjetovanja do dopunske nastave kako bi se nadomjestio nedostatak kompetencija potrebnih za relevantni studijski program.</p> <p>Nakon što student odustane od visokog obrazovanja, njegovo stečeno znanje, kompetencije i vještine ne mogu se formalno priznati jer većina visokoobrazovnih ustanova nema razrađene postupke priznavanja ranije stečenog znanja. Štoviše, ako student želi nastaviti obrazovanje nakon što je i službeno odustao, mora ponovo upisati prvu godinu. Nacionalni sustav za vrednovanje i priznavanje neformalnog i informalnog učenja izrađuje se u okviru HKO-a i predviđa razvoj programa za vrednovanje neformalnog i informalnog učenja koji će biti usklađen s odgovarajućim standardima kvalifikacije i zanimanja. Izrada spomenutih programa, omogućila bi onim studentima koji su prekinuli školovanje, nastavak i uspješni završetak studija.</p> <p>Intervencije u okviru ovog specifičnog cilja omogućit će studentima veći pristup obrazovanju, a posebno studentima nižeg socio-ekonomskog statusa; bolju kvalitetu studentskog života i usluga; bolju i kontinuiranu podršku i profesionalno usmjeravanje za studente te veće stope završnosti, posebno u znanstvenim, tehnološkim, inženjerskim i matematičkim (STEM) područjima te u informacijsko-komunikacijskom području, kao i smanjivanje stopa prekida školovanja te nastavak studija nakon prekida.</p>
Oznaka specifičnog cilja	3
Naziv specifičnog cilja	Poboljšanje uvjeta rada za hrvatske istraživače
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	<p>Jedan od utvrđenih problema je nedostatak poslovno usmjerenih diplomskih i poslijediplomskih obrazovnih programa, na razini visokog obrazovanja. Radi se o programima kojima se potiče suradnja između poslovnog sektora i istraživačkih ustanova kako bi se utjecalo na nisku međusektorsku mobilnost i neriješeno pitanje razvoja transverzalnih vještina potrebnih za vođenje posla. Poslijediplomski studiji ne pružaju dostatno</p>

osposobljavanje u temeljnim vještinama, posebno vještina potrebnih u istraživanju te širih vještina potrebnih u zapošljavanju s ciljem daljnjeg razvoja karijera mladih istraživača. S tim u vezi, potrebno je razviti programski okvir koji će omogućiti mladim istraživačima na poslijediplomskim i postdoktorskim studijima da unaprijede vještine potrebne u poslovnom sektoru.

Uzimajući u obzir činjenicu da su obrazovne kvalifikacije koje osiguravaju zapošljavanje vrlo važne za hrvatsku ekonomiju, važno je poticati razvoj karijere u području istraživanja, razvoja i inovacije, što je moguće izradom instrumenata koji bi povećali broj mladih istraživača (definirani kao osobe u postupku stjecanja doktorske razine obrazovanja) posebice u znanstvenim, tehnološkim, inženjerskim i matematičkim (STEM) područjima. S tim u vezi, bit će izrađena dva programa potpore procesu integracije mladih znanstvenika u hrvatski istraživački prostor. Opći cilj prvog programa je usmjeravati mlade istraživače na poslijediplomskoj razini da provode svoja istraživanja u prioritetnim znanstvenim područjima definiranim Strategijom pametne specijalizacije s ciljem bolje povezanosti znanosti i gospodarskog sektora. Drugi je cilj usmjeren na izvrsne istraživače i stručnjake na postdoktorskoj razini (koji su stekli doktorat u posljednjih 5 godina). Program će također podržavati razvoj njihovih karijera kao budućih vodećih osoba u području istraživanja i razvoja u Hrvatskoj. Program će biti podijeljen u dva dijela od kojih je jedan usmjeren na hrvatske istraživače u Hrvatskoj i one koji su trenutno u inozemstvu (koji su se već vratili ili su predali pismo namjere povratka u Hrvatsku).

U skladu s tim ciljem, zbog poboljšanja integracije hrvatskih istraživača u Europski istraživački prostor, osmišljena je potpora međunarodnom članstvu. S ciljem pružanja bolje potpore istraživačkoj zajednici, ministarstvo nadležno za znanost i obrazovanje potiče članstvo u međunarodnim istraživačkim organizacijama i tijelima i omogućava bolji pristup inozemnim rezultatima istraživanja, bazama podataka i posebnim infrastrukturama, koji u suprotnome ne bi bili dostupni. Rezultat toga bit će bolja integracija istraživača u Europski istraživački prostor, nova suradnja s istraživačima iz drugih država članica, trećim zemljama i novim zajedničkim publikacijama. Još jedan važan uvjet je osigurati hrvatskoj istraživačkoj zajednici pristup međunarodnom istraživanju, jer raspolaže s vrlo ograničenim resursima za nabavu komercijalnih znanstvenih informacija i baza podataka. Važno je osigurati stabilan proračun za pristup inozemnim bazama podataka i online časopisima kao i uspostaviti integriranu bibliografsku bazu podataka za domaće časopise.

Očekivani ključni rezultati u okviru ovog specifičnog cilja su: veći broj zaposlenih istraživača na početku razvoja svoje karijere, zapošljivost istraživača na poslijediplomskoj i postdoktorskoj razini, članstvo u međunarodnim istraživačkim organizacijama i sudjelovanja na velikim transnacionalnim projektima i konzorcijima, veći pristup

	inozemnim istraživačkim publikacijama i bazama podataka
--	---

Tablica 4.: Zajednički pokazatelji rezultata za koje je ciljna vrijednost utvrđena i pokazatelji rezultata za pojedine programe koji odgovaraju specifičnom cilju (po investicijskom prioritetu i kategoriji regije) (za ESF)

Investicijski prioritet: 10ii – Poboljšanje kvalitete i učinkovitosti tercijarnog i ekvivalentnog obrazovanja te pristupa njemu radi povećanja sudjelovanja u njemu i njegova stjecanja, posebno za skupine u nepovoljnom položaju														
Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Kategorija regije	Mjerna jedinica za pokazatelj	Zajednički pokazatelj ostvarenja korišten kao osnova za postavljanje ciljne vrijednosti	Početna vrijednost			Mjerna jedinica za osnovnu i ciljnu vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M	Ž	Ukupno			M	Ž	Ukupno		
SR301	Stopa završnosti studenata koji su primili stipendije	Slabije razvijene	Broj				53,00	Postotak (%)	2013.			65,00	ISU, Eurostat	Godišnje
SR302	Broj obrazovnih programa/standarda kvalifikacija u registru HKO-a	Slabije razvijene	Broj				0,00	Broj	2014.			100,00	Projekti, ISU	Godišnje
SR303	Broj studenata koji koriste studentske usluge	Slabije razvijene	Broj				500,00	Broj	2014.			7.000,00	Projekti, ISU	Godišnje
SR304	Povećan broj zaposlenih istraživača u ranoj fazi razvoja karijere u hrvatskom istraživačkom sustavu	Slabije razvijene	Broj				10,00	Postotak (%)	2013.			15,00	Web of science (baza podataka)	Godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje će se podržati u okviru investicijskog prioriteta (po investicijskim prioritetima)

2.A.6.1 Opis vrste i primjeri aktivnosti koje će se podržati te njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima, uključujući, prema potrebi, određivanje glavnih ciljanih skupina, posebne ciljane teritorije i vrste korisnika

Investicijski prioritet	10ii – Poboljšanje kvalitete i učinkovitosti tercijarnog i ekvivalentnog obrazovanja te pristupa njemu radi povećanja sudjelovanja u njemu i njegova stjecanja, posebno za skupine u nepovoljnom položaju
Specifični cilj 10.ii.1 obuhvaća aktivnosti koje se provode na području cijele Hrvatske. Skup aktivnosti za provedbu HKO-a na razini visokog obrazovanja provodit će se s ciljem povećanja kvalitete i relevantnosti studijskih programa na tržištu rada. Isto tako, u cilju poboljšanja zapošljivosti diplomanata, niz aktivnosti za povećanje radne prakse u okviru studijskih programa, bit će usmjerene na visokoobrazovne ustanove, studente i poslodavce.	

Budući da internacionalizacija također pridonosi kvaliteti dostupnog obrazovanja, provodit će se niz aktivnosti usmjerenih na visokoobrazovne ustanove i Nacionalnu agenciju za program Erasmus+ s ciljem povećanja međunarodne mobilnosti studenata i nastavnog osoblja u visokoobrazovnim ustanovama.

Visokoobrazovnim ustanovama bit će pružena potpora s ciljem unapređenja njihovog upravljanja, planiranja projekata i ostvarenja strateških ciljeva definiranih u programskim ugovorima.

Aktivnosti koje će biti podržane u okviru ESF-a obuhvaćaju:

- razvoj analitičkog istraživanja kompetencija koje su potrebne poslodavcima, uključujući prognoziranje vještina, za provedbu HKO-a na temelju činjenica;
- razvoj standarda zanimanja/standarda kvalifikacija sukladno procedurama HKO-a, a u konzorciju/partnerstvu između visokih učilišta/poslovnog sektora i na temelju analitičkih podloga/predviđanja potrebnih vještina na tržištu rada kao i kroz upotrebu mehanizama osiguranja kvalitete predviđenih HKO-om (pristup temeljen na korištenju ishoda učenja);
- vrednovanje standarda zanimanja/standarda kvalifikacija od strane Sektorskih vijeća i pripadajućih radnih skupina, a na temelju rezultata analize kompetencija potrebnih za zanimanja u određenim sektorima i u skladu s propisima koji određuju ulogu, djelokrug rada i postupke Sektorskih vijeća;
- podrška visoko obrazovnim ustanovama u razvoju i reviziji obrazovnih programa, a na temelju standarda kvalifikacija iz Registra HKO-a opisanih u pogledu ishoda učenja i osigurane kvalitete u smislu ostvarenih ishoda učenja te u skladu s trenutnim i budućim potrebama tržišta rada;
- razvoj i provedba unutarnjih i vanjskih sustava osiguranja kvalitete, što uključuje i nadogradnju unutarnjih propisa o postupcima i procesima, poboljšanu upotrebu IKT-a i drugih alata u postupcima provedbe samovrednovanja i vanjskog vrednovanja visokoobrazovnih ustanova;
- provedba programa učenja na radnom mjestu kao sastavnog dijela studijskih programa kroz strukturiranu suradnju između visokoobrazovnih ustanova i poslodavaca kako bi se studentima osigurala radna praksa putem praktične nastave koja se temelji na ishodima učenja i osiguranju kvalitete;
- odlazna mobilnost studenata i nastavnog osoblja u znanstvenim, tehnološkim, inženjerskim i matematičkim (STEM) područjima te u informacijsko-komunikacijskom području i drugim prioritetnim područjima koja su definirana pametnom specijalizacijom, nacionalnim strategijama gospodarskog razvoja i ključnim razvojnim tehnologijama utvrđenim Industrijskom strategijom 2014.-2020., Prioritet 2.3.

Prilagodba obrazovnog sustava potrebama novih tehnologija i zelene ekonomije/ključnim razvojnim tehnologijama; napredna tehnologija obrade, ekološki proizvodi, ekološki transport, pametne mreže te energetska i resursna učinkovitost;

- razvoj studijskih programa i zajedničkih/dvostrukih studijskih programa na stranim jezicima u znanstvenim, tehnološkim, inženjerskim i matematičkim (STEM) područjima te u informacijsko-komunikacijskom području i drugim prioritetnim područjima koja su definirana pametnom specijalizacijom, nacionalnim strategijama gospodarskog razvoja i ključnim razvojnim tehnologijama utvrđenim Industrijskom strategijom 2014.-2020.;
- potpora visokoobrazovnim ustanovama u poboljšanju upravljanja i učinkovitim financiranjem s ciljem uvođenja programskih ugovora temeljenih na preporuci Svjetske banke, a kao rezultat projekta provedenog u okviru programskog razdoblja ESF-a 2007.-2013.

Ciljane skupine: zaposlenici visokoobrazovnih institucija, studenti, visokoobrazovne ustanove.

Korisnici: Ministarstvo nadležno za visoko obrazovanje, sektorske agencije, ustanove visokog obrazovanja, znanstveno/istraživačke institucije, organizacije civilnog društva u području istraživanja i visokog obrazovanja

Specifični cilj 10.ii.2 obuhvaća aktivnosti koje se provode na području cijele Hrvatske. Aktivnosti usmjerene na povećanje stopa stečenih razina obrazovanja uključuju pružanje potpore nedovoljno zastupljenim skupinama studenata i studentima upisanim u znanstvenim, tehnološkim, inženjerskim i matematičkim područjima te u informacijsko-komunikacijskom području i područjima velikog rasta novih radnih mjesta. Osim na studente, skup aktivnosti bit će također usmjeren na visokoobrazovne ustanove i pružati im potporu s ciljem poboljšanja studentskih usluga i studentskog života kako bi se smanjile stope odustajanja i poboljšale mogućnosti za nastavak studiranja nakon prekida.

Aktivnosti koje će biti podržane u okviru ESF-a obuhvaćaju:

- stipendiranje studenata nižeg socio-ekonomskog statusa, kako bi se povećao pristup visokom obrazovanju i stopa završnosti;
- stipendiranje studenata upisanih u znanstvena, tehnološka, inženjerska i matematička (STEM) područja te u informacijsko-komunikacijskom području i drugim prioritetnim područjima koja su definirana pametnom specijalizacijom, nacionalnim strategijama gospodarskog razvoja i ključnim razvojnim tehnologijama utvrđenim Industrijskom strategijom 2014.-2020. radi povećanja stopa stečene razine obrazovanja u tim područjima;
- razvoj prilagođene dopunske nastave za studente izložene riziku prekida studiranja u znanstvenim, tehnološkim, inženjerskim i matematičkim (STEM) područjima te u informacijsko-komunikacijskom području;
- razvoj i djelovanje centara za razvoj karijere pri visokoobrazovnim ustanovama;
- izrada i provedba programa HKO-a za vrednovanje neformalnog i informalnog učenja na razini visokog obrazovanja;

- podrška učenicima za upis u programe HKO-a za vrednovanje neformalnog i informalnog učenja na razini visokog obrazovanja, a s ciljem podrške nastavku obrazovanja (mjera PIGzM-a).

Aktivnosti predviđene u okviru EFRR-a obuhvaćaju, isto tako, osiguranje pristupa i završetak studija za skupine u nepovoljnom položaju i nedovoljno zastupljene skupine. Ovaj specifični cilj, kako je vidljivo u EFRR-u, postići će se izgradnjom studentskih domova, čime se poboljšavaju studentski smještajni kapaciteti koji će pak doprinijeti boljem pristupu visokom obrazovanju skupina u nepovoljnom položaju i nedovoljno zastupljenim skupinama.

Ciljane skupine: studenti, nastavno osoblje, studenti koji su prekinuli obrazovanje i odrasli polaznici.

Korisnici: Ministarstvo nadležno za visoko obrazovanje, sektorske agencije, visokoobrazovne ustanove

Specifični cilj 10.ii.3 obuhvaća aktivnosti s ciljem povećanja zapošljivosti istraživača, broja članstava u međunarodnim istraživačkim organizacijama i sudjelovanja u velikim transnacionalnim projektima i konzorcijima te za poboljšanje pristupa inozemnim istraživačkim publikacijama i bazama podataka.

Dvije aktivnosti namijenjene povećanju zapošljivosti istraživača na poslijediplomskoj i postdoktorskoj razini. Prva aktivnost usmjerava i potiče mlade istraživače na poslijediplomskoj razini da provode svoja istraživanja u prioritetnim znanstvenim područjima koja su definirana Strategijom pametne specijalizacije, kao i drugim strateškim dokumentima relevantnim za područje istraživanja, razvoja i inovacija. U okviru ove aktivnosti planiran je otvoreni poziv za post diplomante. Uspješnim kandidatima dodjeljuje se financijska potpora za istraživanje u jednom od prioritetnih istraživačkih područja. Potpora pokriva troškove zapošljavanja, kao i troškove istraživanja. Podnositelji zahtjeva moraju imati ugovor o radu u istraživačkoj ustanovi. Druga će aktivnost podržavati razvoj karijera istraživača na postdoktorskoj razini. Jedna komponenta druge aktivnosti bit će usmjerena na hrvatske istraživače koji rade u Hrvatskoj, dok će druga biti usmjerena na hrvatske istraživače koji trenutno žive u inozemstvu te one koji su se već vratili ili su podnijeli pismo namjere o povratku u Hrvatsku. Program će osigurati početna sredstva za razvoj inovativnih istraživačkih smjerova i istraživačkih timova. Uspješni kandidati moraju pokazati potencijal za izvrsnost i predanost u području znanosti i tehnologije. U okviru oba programa, potiče se suradnja između poslovnog sektora i istraživačkih ustanova s ciljem rješavanja pitanja međusektorske mobilnosti i neriješenog pitanja razvoja niza transverzalnih vještina pogodnih za poslovne aktivnosti. U okviru druge aktivnosti, usmjerene na razvoj karijera i poboljšanje uvjeta zapošljivosti postdoktorskih istraživača, planirana je sinergija s programom Obzor 2020. u okviru aktivnosti Marie Skłodowska-Curie.

Potpورا međunarodnom članstvu u međunarodnim istraživačkim organizacijama i sudjelovanje na velikim transnacionalnim projektima i konzorcijima radi veće integracije hrvatskih istraživača u Europski istraživački prostor. Jedan od mehanizama interakcije za postizanje najvećih promjena predstavljaju zajednički istraživački projekti koji su rezultat sudjelovanja u velikim transnacionalnim projektima i konzorcijima/npr.

konzorcij ERIC.

- Poboljšanje pristupa istraživačkim alatima povećanjem pristupa inozemnim znanstvenim publikacijama i bazama podataka. U okviru ove aktivnosti, Nacionalnoj sveučilišnoj knjižnici dodijelit će se sredstva za pristup inozemnim znanstvenim publikacijama i bazama podataka koje će biti dostupne svim hrvatskim istraživačkim ustanovama. Isto tako, Nacionalnoj sveučilišnoj knjižnici dodijelit će se sredstva za uspostavu učinkovite i međunarodno priznate nacionalne bibliografske baze podataka.

Ciljane skupine: Osoblje na upravljačkoj razini u visokom obrazovanju i istraživačkim ustanovama, profesori/asistenti i drugo osoblje, (diplomski i postdiplomski) studenti koji su kandidati za postdoktorske studije, stručnjaci koji rade u javnim ustanovama nadležnima za visoko obrazovanje te donošenje i provedbu politike za istraživanje, razvoj i inovacije.

Korisnici: ministarstvo nadležno za znanost i obrazovanje, druge javne ustanove nadležne za visoko obrazovanje te za donošenje i provedbu politike za istraživanje, razvoj i inovacije (R & D & I), kao i organizacije za istraživanje, razvoj i inovacije.

2.A.6.2 Osnovna načela odabira operacija

Investicijski prioritet	10ii – Poboljšanje kvalitete i učinkovitosti tercijarnog i ekvivalentnog obrazovanja te pristupa njemu radi povećanja sudjelovanja u njemu i njegova stjecanja, posebno za skupine u nepovoljnom položaju
<p>Odbor za praćenje Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali (OPULJP) nadležno je tijelo za definiranje i usvajanje kriterija za odabir i metodologije na razini OPULJP-a.</p> <p>Procjena projekata podliježe detaljnim kriterijima za odabir koje je odobrio Odbor za praćenje.</p> <p>Na temelju kriterija za odabir i metodologije svako posredničko tijelo razine 1 ili korisnička institucija će pripremiti Sažetak operacije (SO), koji će se podnijeti upravljačkom tijelu na odobrenje. Odobrenje sažetka operacije tako će biti temelj za razvoj i pripremu projektne dokumentacije za svaku operaciju.</p> <p>Aktivnosti će se provoditi kroz otvorene ili ograničene pozive za dostavu prijedloga (procedure izravne dodjele).</p> <p>Ključni kriteriji za odabir operacija/projekata uključuju prema potrebi:</p> <ul style="list-style-type: none">– usklađenost i doprinos prijedloga operacije/projekta ostvarivanju ciljeva utvrđenih u relevantnim nacionalnim, strateškim dokumentima (strategije, smjernice, akcijski planovi, programi);– relevantnost i važnost operacije/projekta za ostvarivanje ciljeva i pokazatelja OPULJP-a;	

- jasno određene i opisane ciljane skupine i njihove potrebe u pogledu ciljeva OPULJP-a;
- kvaliteta prijedloga projekta (aktivnosti navedene u prijedlogu jasno su određene, povezane su s problemima koje bi projekt trebao riješiti i pridonose ciljevima projekta, provedivost projekta);
- kapaciteti prijavitelja (razina operativne sposobnosti prijavitelja koja je potrebna za pripremu i provedbu projekta);
- održivost projekta predstavljena je i jasno opisana (postoji mogućnost šire primjene rezultata projekta).

U slučaju otvorenih poziva uspostaviti će se Odbor za ocjenjivanje na razini posredničkog tijela razine 1 ili 2, a upravljačko tijelo detaljno će razraditi kriterije za ocjenjivanje. U slučaju ograničenog poziva/postupka izravne dodjele posredničko tijelo razine 1 dostavit će prijedlog odabira operacija upravljačkom tijelu koji će se odobriti kao ograničeni poziv za dostavu prijedloga na temelju dostavljene relevantne dokumentacije, obrazlažući odabir korisnika u odnosu na njegove institucionalne/pravne posebnosti.

Stipendije će se dodjeljivati na temelju prethodno određenih kriterija za dodjeljivanje, koje je definiralo Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, i to putem godišnjeg otvorenog javnog poziva studentima.

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (gdje je primjenjivo)

Oznaka investicijskog prioriteta	10ii – Pобоljšanje kvalitete i učinkovitosti tercijarnog i ekvivalentnog obrazovanja te pristupa njemu radi povećanja sudjelovanja u njemu i njegova stjecanja, posebno za skupine u nepovoljnom položaju

2.A.6.4 Planirana upotreba velikih projekata (gdje je primjenjivo)

Oznaka investicijskog prioriteta	10ii – Pобоljšanje kvalitete i učinkovitosti tercijarnog i ekvivalentnog obrazovanja te pristupa njemu radi povećanja sudjelovanja u njemu i njegova stjecanja, posebno za skupine u nepovoljnom položaju

2.A.6.5 Pokazatelji ostvarenja po investicijskim prioritetima i, prema potrebi, po kategorijama regije

Tablica 5.: Zajednički i pokazatelji za pojedine programe (po investicijskim prioritetima, podijeljeni po kategorijama regije za ESF i, prema

potrebi, za EFRR)

Investicijski prioritet		10ii – Pобољшanje kvalitete i učinkovitosti tercijarnog i ekvivalentnog obrazovanja te pristupa njemu radi povećanja sudjelovanja u njemu i njegova stjecanja, posebno za skupine u nepovoljnom položaju							
Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (gdje je relevantno)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M	Ž	Ukupno		
CO11	Sudionici s tercijarnim obrazovanjem (ISCED od 5 do 8)	Broj	ESF	Slabije razvijene	2.000,00	3.400,00	5.400,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO300	Broj dodijeljenih stipendija za usavršavanje i profesionalni razvoj istraživača na doktorskoj i postdoktorskoj razini	Broj	ESF	Slabije razvijene			40,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO301	Broj studenata koji su sudjelovali u programima pripravnštva, učenja uz radno iskustvo	Broj	ESF	Slabije razvijene			10.000,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO302	Broj razvijenih obrazovnih programa/standarda kvalifikacija u skladu s HKO-om	Broj	ESF	Slabije razvijene			200,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO303	Broj stipendija dodijeljenih studentima nižeg socio-ekonomskog statusa	Broj	ESF	Slabije razvijene			22.000,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO304	Broj stipendija dodijeljenih studentima upisanim u područjima STEM-a i IKT-a	Broj	ESF	Slabije razvijene			15.000,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO305	Broj osnovanih studentskih službi namijenjenih pružanju podrške studentima	Broj	ESF	Slabije razvijene			7,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO306	Broj sudionika u aktivnostima unapređenja istraživačkog okruženja	Broj	ESF	Slabije razvijene			400,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO307	Broj članstava u međunarodnim istraživačkim organizacijama	Broj	ESF	Slabije razvijene			60,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO309	Sudionici s predtercijarnim obrazovanjem (ISCED 1-4)	Broj	ESF	Slabije razvijene			5000,00	Projekti, ISU	Godišnje

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	10iii
Naziv investicijskog prioriteta	Povećanje jednakog pristupa cjeloživotnom učenju za sve dobne skupine u formalnom, neformalnom i informalnom okruženju, unapređenje znanja, vještina i kompetencija radne snage, promicanje fleksibilnih načina učenja, između ostalog profesionalnim savjetovanjem i potvrđivanjem stečenih kompetencija

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	1
Naziv specifičnog cilja	Omogućavanje boljeg pristupa obrazovanju učenicima u nepovoljnom položaju u pred-tercijarnom obrazovanju
<i>Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije</i>	<p>U Hrvatskoj je ostvaren napredak kad je riječ o uključenosti djece u predškolsko obrazovanje, povećan je broj vrtića i programa namijenjenih djeci u predškolskoj dobi a uloženi su i naponi da se radno vrijeme predškolskih ustanova prilagodi potrebama roditelja. Međutim, još uvijek postoje iznimno velike regionalne razlike u uključenosti djece u predškolske programe i u pokazateljima njihove kvalitete. Referentni standard za rano i predškolsko obrazovanje i odgoj (ECEC) kao dio okvira za suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja (ET 2020), navodi da bi sudjelovanje u programu predškolskog obrazovanja trebalo biti najmanje 95% do 2020. Podaci za Hrvatsku iz 2012. godine pokazuju daljnje poboljšanje kad je riječ o uključenosti predškolske djece u predškolske ustanove (cjelodnevni programi), posebice u nekim lokalnim zajednicama. Broj djece iznosio je 156.541 (65%), što je još uvijek ispod prosjeka EU (95%). Planirane intervencije odnose se na potpore za troškove sudjelovanja djece iz skupina u socio-ekonomski nepovoljnom položaju u predškolskom obrazovanju, u skladu s rezultatima analize u dokumentu koji se odnosi na mapiranje siromaštva. Kako bi se povećala stopa sudjelovanja romske djece u predškolskom odgoju, uvest će se ciljano ulaganje u obliku subvencioniranih troškova sudjelovanja.</p> <p>Kao dopuna nacionalnim mjerama, planirane aktivnosti bit će usmjerene na ciljanu potporu učenicima romske nacionalne manjine na razini predtercijarnog obrazovanja u sljedećim područjima: predškolske aktivnosti i poduka iz hrvatskog jezika za romsku djecu u ranom djetinjstvu, pomoć kojoj je cilj olakšati veću uključenost romske djece u aktivnosti nakon škole na razini osnovnoškolskog obrazovanja.</p> <p>U okviru ovog specifičnog cilja, planirano je pružanje potpore ostvarivanju nacionalnih ciljeva koji se odnose na uspostavu integriranog sustava podrške za djecu i učenike s teškoćama u cilju poboljšanja njihovih obrazovnih postignuća. To obuhvaća sustavno uvođenje pomoćnika za učenike s teškoćama u školsko okruženje. Pomoćnici će biti dodijeljeni učenicima s teškoćama koji imaju pravo na poseban obrazovni program i posebnu vrstu potpore temeljenu na Odluci o pravilnom obliku obrazovanja Ureda državne uprave nadležnog za obrazovanje. Takvi učenici usvajaju sadržaj nastavnog plana i programa škole koju pohađaju, no imaju</p>

	<p>teškoće koje im onemogućavaju funkcioniranje bez pomoći pomoćnika. Ovakav oblik potpore osigurat će se učenicima sa značajnim motoričkim teškoćama, znatnim teškoćama u komunikaciji i socijalnoj interakciji, s teškoćama u intelektualnom funkcioniranju, osjetilnim teškoćama koje se odnose na oštećenja vida i sluha te ponašanja koja im onemogućavaju funkcioniranje i predstavljaju prijetnju njihovoj vlastitoj sigurnosti i/ili sigurnosti drugih učenika.</p> <p>ESF će podržati razvoj sustava obrazovanja i osposobljavanja učenika iz skupina u nepovoljnom položaju te će osigurati jednak pristup obrazovnim uslugama u skladu s funkcionalnim mogućnostima i razvojnim potrebama učenika iz skupina u nepovoljnom položaju.</p>
Oznaka specifičnog cilja	2
Naziv specifičnog cilja	Promicanje pristupa cjeloživotnom učenju kroz unapređivanje ključnih kompetencija studenata, te primjenu informacijskih i komunikacijskih tehnologija u poučavanju i učenju
<i>Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije</i>	<p>Rezultati ostvareni u okviru tri ciklusa PISA-inih testiranja pokazuju da hrvatski učenici ostvaruju ispodprosječne rezultate u sve tri vrste pismenosti (matematičkoj, jezičnoj i informatičkoj). Rezultati državne mature potvrđuju da ispiti iz matematike i znanosti učenicima predstavljaju izazov (uglavnom se odnosi na osnovnu razinu ispita). To je povezano s nedostatkom nastavnog osoblja, osobito u manje razvijenim područjima s nižom razinom obrazovanja. Manjak kvalificiranih nastavnika posebno je vidljiv u predmetima informatičke tehnologije, znanosti i stranih jezika. Sustav licenciranja stručnjaka u obrazovanju je u ranoj fazi razvoja i potrebno je ojačati kompetencije nastavnika. Obrazovne institucije suočit će se s izazovom reformi kurikulumu kako bi se ostvario pomak od koncepta prijenosa znanja na koncept razvoja ključnih kompetencija. Neke aktivnosti usmjerene na razvoj ključnih kompetencija su provedene (dio razvoja nastavnog kurikulumu koji je financiran u sklopu pretpripravnog programa IPA). Potrebno je uspostaviti sustav za razvoj i praćenje ishoda učenja u okviru stjecanja ključnih kompetencija.</p> <p>Na temelju e-učenja razvijen je vodič pet razina digitalne zrelosti: osnovna, početna, e-osposobljena, e-sigurna, e-zrela, mjereći razine digitalne zrelosti u području administracije, digitalne kompetencije nastavnika, IKT opreme, kvalitete i učestalosti uporabe digitalnih sadržaja i IKT opreme u učionici te IKT kulturu. Postotak e-zrelih pa čak i e-sigurnih i e-osposobljenih škola u Hrvatskoj je neznatan (10%). Cilj nam je podići 50% škola na razinu e-osposobljena.</p>

	<p>Nacionalni projekt e-škole, pobrinut će se da informatički osposobljeni nastavnici koriste odgovarajuću IKT opremu i razvijen e-sadržaj u skladu s promjenjivim nastavnim kurikulumom te pruže nastavu koja će uključivati metode poučavanja za razvoj ključnih/transverzalnih kompetencija za učenike osnovnih i srednjih škola. Razvoj online resursa i integracija IKT-a u nastavi osigurat će inovativne pristupe za poučavanje i učenje, u svrhu pružanja potpore poučavanju usmjerenom na učenika, kritičkom razmišljanju, zajedničkom učenju. Stručno usavršavanje, tehnička i obrazovna podrška imaju ključnu ulogu u postizanju rezultata povećanja digitalnih kompetencija nastavnika, ravnatelja, stručnih suradnika i administrativnog osoblja sveobuhvatnom profesionalnom razvojnom strategijom. U cilju koordinacije ulaganja kroz različite operativne programe, oformit će se projektni odbor e-škola koji će se sastojati od glavnih dionika, upravljačkih tijela za OPKK i OPULJP. Budući da projekt e-škole predstavlja složenu projektnu intervenciju, specifičan cilj bit će usmjeren na razvoj digitalnih obrazovnih materijala, alata i metoda, organizacijskih modela koji podržavaju primjenu na nacionalnoj razini u osnovnim i srednjim školama, integriranih s nacionalnim kurikulumom; razvoj digitalnih kompetencija nastavnika, ravnatelja i stručnih suradnika, posebno u kontekstu korištenja IKT tehnologije za poučavanje i učenje dok će OPKK intervencije biti usmjerene na povećanje primjene IKT-a u školama, kroz infrastrukturu u okviru projekta e-škole, opremanjem škola s odgovarajućim LAN (lokalnim internetskim mrežama u školi) te nabavom IKT opreme.</p> <p>Očekivani rezultati ESF intervencija su: povećana obrazovna postignuća učenika s posebnim naglaskom na stjecanju ključnih kompetencija; profesionalni razvoj djelatnika u obrazovanju, poboljšane kompetencije nastavnika, povećan broj e-škola i modernizirani kurikulumi usmjereni na stjecanje ključnih kompetencija.</p>
Oznaka specifičnog cilja	3
Naziv specifičnog cilja	Poboljšanje obrazovnog sustava za odrasle i unapređenje vještina i kompetencija odraslih polaznika
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	<p>Nezadovoljavajuća razina sudjelovanja građana u obrazovanju odraslih rezultat je financijskih ograničenja, stupnja razvoja sustava obrazovanja odraslih, kvalitete i relevantnosti obrazovnih programa za odrasle. Razvoj i provedba programa obrazovanja odraslih bit će u skladu s HKO-om i područjima koja su od strateške važnosti za Hrvatsku – poboljšanje ponude u okviru obrazovanja odraslih (kurikularno, metodološki i organizacijski), kao i mjere stvaranja partnerstva između ustanova za obrazovanje odraslih te poslodavaca i lokalnih zajednica). Nizak stupanj sudjelovanja u cjeloživotnom učenju pruža manje prilika za edukaciju te je također rezultat nedostatka potražnje među potencijalnim polaznicima. Različite profesionalne i dobne podskupine različito</p>

	<p>shvaćaju potrebu za edukacijom, a time se naglašava važnost pristupa nadogradnji vještina kroz planirane i posebno prilagođene politike kako bi se izbjegla neusklađenost vještina koje se stječu s potrebama na tržištu rada i njihova nedovoljna iskorištenost. Štoviše, razvoj i provedba sustava vrednovanja i priznavanja ranije stečenog znanja i vještina (uključujući neformalno i informalno učenje) potrebna je zbog potpore dostupnosti i stjecanju viših razina obrazovanja te veće stope stečenih kvalifikacija i zapošljivosti.</p> <p>Kako bi se povećala razina stečenih kvalifikacija i zapošljivosti određenih ciljanih skupina, pružit će se podrška potencijalnim prijaviteljima (ustanovama za obrazovanje odraslih) da organiziraju i provedu programe obrazovanja odraslih za stjecanje prve razine kvalifikacija i/ili stjecanje više razine kvalifikacija ili prekvalifikacije.</p> <p>Prilikom utvrđivanja kriterija za sudjelovanje u programima obrazovanja odraslih, u obzir će se uzimati neusklađenost između raspoloživih obrazovnih programa i potražnje na lokalnom tržištu rada unutar maloprije spomenutih sektora, a prioritetna su najmanje razvijena područja (s obzirom na podatke o indeksu razvijenosti) te područja s visokom stopom depopulacije i otočna područja.</p> <p>Intervencije predviđene u sklopu ovog posebnog cilja trebale bi doprinijeti ostvarenju sljedećih rezultata: ojačani kapaciteti ustanova za obrazovanje odraslih za pružanje obrazovanja odraslih za stjecanje osnovnih kvalifikacija, unaprjeđenje ključnih kompetencija i pismenosti u populaciji odraslih; poboljšane kvalitete i relevantnosti obrazovnih programa za odrasle, veće sudjelovanje odraslih polaznika cjeloživotnog učenja i veća razina kvalifikacija građana na temelju vrednovanja kompetencija stečenih formalnim i neformalnim putem.</p>
--	---

Tablica 4.: Zajednički pokazatelji rezultata za koje je ciljna vrijednost utvrđena i pokazatelji rezultata za pojedine programe koji odgovaraju specifičnom cilju (po investicijskom prioritetu i kategoriji regije) (za ESF)

Investicijski prioritet: 10iii – Povećanje jednakog pristupa cjeloživotnom učenju za sve dobne skupine u formalnom, neformalnom i informalnom okruženju, unapređenje znanja, vještina i kompetencija radne snage, promicanje fleksibilnih načina učenja, između ostalog profesionalnim savjetovanjem i potvrđivanjem stečenih kompetencija														
Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Kategorija regije	Mjerna jedinica za pokazatelj	Zajednički pokazatelj ostvarenja korišten kao osnova za postavljanje ciljne vrijednosti	Početna vrijednost			Mjerna jedinica za osnovnu i ciljnu vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M	Ž	Ukupno			M	Ž	Ukupno		
SR305	Povećan broj upisane djece u dobi između četiri godine i godine za početak obveznog osnovnog obrazovanja u predškolske obrazovne programe	Slabije razvijene	Broj				71,70	Postotak (%)	2014.			75,50	Projekti, ISU	Godišnje

SR306	Udio osnovnih i srednjih škola na razini e-osposobljeno digitalne zrelosti	Slabije razvijene	Broj			10,00	Postotak (%)	2014.			50,00	Projekti, ISU	Godišnje
SR307	Broj sudionika (odraslih polaznika) koji su stekli kvalifikacije	Slabije razvijene	Broj			0,00	Broj	2014.			5.000,00	Projekti, ISU	Godišnje
SR308	Postotak djece pripadnika romske nacionalne manjine uključenih u programe produženog školskog boravka	Slabije razvijene	Broj			10,00	Postotak (%)	2014.			30,00	Projekti, ISU	Godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje će se podržati u okviru investicijskog prioriteta (po investicijskim prioritetima)

2.A.6.1 Opis vrste i primjeri aktivnosti koje će se podržati te njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima, uključujući, prema potrebi, određivanje glavnih ciljanih skupina, posebne ciljane teritorije i vrste korisnika

Investicijski prioritet	10iii – Povećanje jednakog pristupa cjeloživotnom učenju za sve dobne skupine u formalnom, neformalnom i informalnom okruženju, unapređenje znanja, vještina i kompetencija radne snage, promicanje fleksibilnih načina učenja, između ostalog profesionalnim savjetovanjem i potvrđivanjem stečenih kompetencija
<p>Investicijski prioritet 10.iii usmjeren je na tri široka područja intervencija te stoga obuhvaća različite aktivnosti.</p> <p>Poseban cilj 10.iii.1 provodit će se kroz sljedeće aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • subvencioniranje troškova uključivanja djece iz skupina u socio-ekonomsko nepovoljnom položaju u predškolskom obrazovanju u skladu s rezultatima analize u dokumentima koji se odnose na mapiranje siromaštva; • sustavno uvođenje pomoćnika u nastavi za učenike s teškoćama u redovne škole (u cilju omogućavanja kvalitetnog stjecanja kompetencija, bit će podržana i standardizacija obrazovnog programa za pomoćnike učenicima s teškoćama); • potpora učenicima, pripadnicima romske nacionalne manjine, na razini predškolskog i osnovnog obrazovanja s ciljem ubrzanja procesa njihove integracije u sustav redovnog obrazovanja (tj. učenjem hrvatskog jezika, uvođenjem pomoćnika u nastavi pripadnika romske nacionalne manjine, razvojem i provedbom izvanškolskih aktivnosti – programi produženog boravka, ljetni kampovi i izvannastavne aktivnosti usmjerene ka socijalnoj integraciji učenika pripadnika romske nacionalne manjine). <p>Ciljane skupine: osoblje na upravljačkoj razini, nastavnici/pomoćnici nastavnika i ostali djelatnici obrazovnih ustanova, djeca predškolske dobi koja žive u lošim socio-ekonomskim uvjetima, učenici u nepovoljnom položaju (kao što su učenici pripadnici romske nacionalne manjine/učenici</p>	

s teškoćama u razvoju, problemima u ponašanju/teškoćama u učenju), obrazovni stručnjaci zaposleni u javnim institucijama koje su odgovorne za razvoj i provedbu politike obrazovanja.

Korisnici: Ministarstvo nadležno za znanost i obrazovanje i druge javne institucije odgovorne za razvoj i provedbu obrazovne politike; obrazovne ustanove na razini pred-tercijarnog obrazovanja (dječji vrtići, osnovne škole, srednje škole, centri za obrazovanje učenika s teškoćama u razvoju), organizacije civilnog društva, jedinice lokalne i regionalne samouprave, zadruge.

Specifični cilj 10.iii.2 provodit će se kroz sljedeće aktivnosti:

- integracija IKT-a u nastavi i učenju u osnovnim i srednjim školama, s razvojem digitalnih obrazovnih sadržaja za podršku inovativnim pedagoškim praksama; profesionalno usavršavanje za sve korisnike projekta (nastavnike, ravnatelje, stručne suradnike i sl.) u stjecanju digitalnih kompetencija koje se temelje na ICT UNESCO referentnom okviru nastavnčkih kompetencija i modelu JRC DIGCOMP Europske komisije; tehnička i obrazovna podrška za sve korisnike projekta (na centralnim i udaljenim lokacijama) (e-škole);
- Usavršavanje i jačanje stručnih kompetencija nastavnčkog osoblja. Stručne kompetencije odnose se na provedbu predviđene reforme obrazovanja (npr. obrazovne prakse usmjerene na ishode učenja, poučavanje usmjereno na učenika, itd.). Oni su potrebni za provedbu predviđene reforme obrazovanja u smislu revizije nastavnih kompetencija u obrazovnom sustavu usmjerenom na ishode, uzimajući u obzir primjere dobre prakse, što bi na kraju trebalo utjecati na oblik programa, provedbu inicijalnih i kontinuiranih edukacija nastavnika te sustava KPR (kontinuiranog profesionalnog razvoja). Revizija kompetencija potrebna je i za ostatak odgojno-obrazovnog osoblja (savjetnici, supervizori, inspektori, ravnatelji, savjetnici, itd.), unapređenje i priprema prilagođenih, kvalitetnih stručnih programa usavršavanja nastavnika, posebno u kontekstu korištenja IKT za podučavanje i učenje - razvijanje i korištenje digitalnih obrazovnih materijala, podržavanje zajedničkog projektnog rada s učenicima koji koriste IKT) i razvijanje ciljanih programa usavršavanja nastavnika u području obrazovanja učenika u nepovoljnom položaju.
- razvoj kurikuluma vezanih uz opće obrazovanje temeljenih na ishodima učenja, uključujući razvoj ključnih kompetencija, razvoj, izradu i distribuciju nastavnih materijala, inovativnih udžbenika, audio-vizualnih/interaktivnih materijala, edukacijskog softvera, alata za e-učenje/učenje na daljinu, razvoj inovativnih tehnika/metoda usmjerenih na učenika, kako u didaktičkom tako i u pedagoškom smislu te razvoj inovativnog ocjenjivanja te alata i sustava za ocjenjivanje i drugih instrumenata za osiguranje kvalitete koji za cilj imaju praćenje kompetencija i ishoda učenja učenika.

Ciljane skupine: odgojno-obrazovno osoblje (ustanove predtercijarne razine), djeca predškolske dobi, učenici osnovnih i srednjih škola, obrazovni stručnjaci koji rade u javnim institucijama koje su odgovorne za razvoj i provedbu obrazovnih politika.

Korisnici: Ministarstvo nadležno za znanost i obrazovanje i druge javne institucije odgovorne za razvoj i provedbu obrazovne politike; obrazovne

ustanove, jedinice lokalne i regionalne samouprave), organizacije civilnog društva.

Specifični cilj 10.iii.3 provodit će se kroz sljedeće aktivnosti:

- vođenje Registra HKO-a kroz pružanje potpore Sektorskim vijećima i njihovim radnim skupinama u vrednovanju standarda zanimanja i standarda kvalifikacija te osiguravanje potpore nacionalnim tijelima u procjeni obrazovnih ustanova koje nude programe obrazovanja odraslih, uključujući davanje potpore istraživačkim aktivnostima, izradi studija, stručnih materijala, smjernica i drugih alata koji su potrebni za provedbu HKO-a;
- razvoj i provedba sustava vrednovanja i priznavanja ranije stečenog znanja (uključujući neformalno i informalno učenje) kako bi se omogućio pristup i napredak prema višim razinama obrazovanja, kao i veća stopa stečenih kvalifikacija i zapošljivosti;
- razvoj i provedba programa obrazovanja odraslih uz primjenu HKO-a u područjima koja su od strateškog značaja za Hrvatsku – poboljšanje usluga obrazovanja odraslih (kurikularno, metodološki, organizacijski), kao i mjere za stvaranje partnerstva između ustanova za obrazovanje odraslih te poslodavaca i lokalnih zajednica);
- razvoj i provedba kvalitetnih programa cjeloživotnog učenja za stjecanje djelomičnih kvalifikacija i programa za vrednovanje ranije stečenog znanja radi povećanja razine stečenih kvalifikacija odraslih osoba;
- organizacija raznih događanja za podizanje aktivnosti usmjerenih na povećanje sudjelovanja u programima cjeloživotnog učenja (npr. tjedan cjeloživotnog učenja);
- aktivnosti s ciljem unapređenja sustava/usluga upravljanja karijerom te podržavanja i poticanja odraslih koji žele razviti/poboljšati svoje osnovne vještine (npr. Tjedan cjeloživotnog učenja);
- podrška provedbi programa obrazovanja odraslih za osobe s nižim razinama kvalifikacija, odrasle osobe od 15 do 34 godine starosti bez kvalifikacija (završena samo osnovna škola) i dugoročno nezaposlene osobe starije od 45), kao i druge mjere usmjerene na povećanje mogućnosti odraslih osoba da steknu kvalifikaciju veću za barem jednu razinu ('go one-step-up') sudjelovanjem u dokazano relevantnim i kvalitetnim programima;
- razvoj integriranog web portala i mobilnih aplikacija radi informiranja o mogućnostima obrazovanja odraslih: o programima, o ustanovama, savjetodavnim uslugama, uvjetima, financijskim poticajima, ishodima itd.

Ciljane skupine: obrazovno osoblje (ustanove na predtercijarnoj razini, ustanove za obrazovanje odraslih, ustanove visokog obrazovanja i sl.), obrazovni stručnjaci koji rade u javnim institucijama koje su odgovorne za razvoj i provedbu politike obrazovanja, učenici, odrasli polaznici, nezaposleni, poslodavci i ostali sudionici na tržištu rada, osobe s nižim razinama kvalifikacija, osobe bez završenog osnovnog obrazovanja, pripadnici romske nacionalne manjine i migranti, odrasle osobe u dobi između 15-34 bez kvalifikacija (samo sa završenom osnovnom razinom

obrazovanja) i dugotrajno nezaposleni iznad 45 godina starosti.

Korisnici: Ministarstvo nadležno za znanost i obrazovanje, ministarstvo nadležno za rad i mirovinski sustav i druge javne institucije odgovorne za razvoj i provedbu obrazovne politike; obrazovne ustanove, jedinice lokalne i regionalne samouprave.

2.A.6.2 Osnovna načela odabira operacija

Investicijski prioritet	10iii – Povećanje jednakog pristupa cjeloživotnom učenju za sve dobne skupine u formalnom, neformalnom i informalnom okruženju, unapređenje znanja, vještina i kompetencija radne snage, promicanje fleksibilnih načina učenja, između ostalog profesionalnim savjetovanjem i potvrđivanjem stečenih kompetencija
<p>Odbor za praćenje Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali (OPULJP) nadležno je tijelo za definiranje i usvajanje kriterija za odabir i metodologije na razini OPULJP-a.</p> <p>Procjena projekata podliježe detaljnim kriterijima za odabir koje je odobrio Odbor za praćenje.</p> <p>Na temelju kriterija za odabir i metodologije svako posredničko tijelo razine 1 ili korisnička institucija će pripremiti Sažetak operacije (SO), koji će se podnijeti upravljačkom tijelu na odobrenje. Odobrenje sažetka operacije tako će biti temelj za razvoj i pripremu projektne dokumentacije za svaku operaciju.</p> <p>Aktivnosti će se provoditi kroz otvorene ili ograničene pozive za dostavu prijedloga (procedure izravne dodjele).</p> <p>Ključni kriteriji za odabir operacija/projekata uključuju prema potrebi:</p> <ul style="list-style-type: none">– usklađenost i doprinos prijedloga operacije/projekta ostvarivanju ciljeva utvrđenih u relevantnim nacionalnim, strateškim dokumentima (strategije, smjernice, akcijski planovi, programi);– relevantnost i važnost operacije/projekta za ostvarivanje ciljeva i pokazatelja OPULJP-a;– jasno određene i opisane ciljane skupine i njihove potrebe u pogledu ciljeva OPULJP-a;– kvaliteta prijedloga projekta (aktivnosti navedene u prijedlogu jasno su određene, povezane su s problemima koje bi projekt trebao riješiti i pridonose ciljevima projekta, provedivost projekta);– kapaciteti prijavitelja (razina operativne sposobnosti prijavitelja koja je potrebna za pripremu i provedbu projekta);– održivost projekta predstavljena je i jasno opisana (postoji mogućnost šire primjene rezultata projekta).	

U slučaju otvorenih poziva uspostaviti će se Odbor za ocjenjivanje na razini posredničkog tijela razine 1 ili 2, a upravljačko tijelo detaljno će razraditi kriterije za ocjenjivanje. U slučaju ograničenog poziva/postupka izravne dodjele posredničko tijelo razine 1 dostavit će prijedlog odabira operacija upravljačkom tijelu koji će se odobriti kao ograničeni poziv za dostavu prijedloga na temelju dostavljene relevantne dokumentacije, obrazlažući odabir korisnika u odnosu na njegove institucionalne/pravne posebnosti.

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (gdje je primjenjivo)

Oznaka investicijskog prioriteta	10iii – Povećanje jednakog pristupa cjeloživotnom učenju za sve dobne skupine u formalnom, neformalnom i informalnom okruženju, unapređenje znanja, vještina i kompetencija radne snage, promicanje fleksibilnih načina učenja, između ostalog profesionalnim savjetovanjem i potvrđivanjem stečenih kompetencija

2.A.6.4 Planirana upotreba velikih projekata (gdje je primjenjivo)

Oznaka investicijskog prioriteta	10iii – Povećanje jednakog pristupa cjeloživotnom učenju za sve dobne skupine u formalnom, neformalnom i informalnom okruženju, unapređenje znanja, vještina i kompetencija radne snage, promicanje fleksibilnih načina učenja, između ostalog profesionalnim savjetovanjem i potvrđivanjem stečenih kompetencija

2.A.6.5 Pokazatelji ostvarenja po investicijskim prioritetima i, prema potrebi, po kategorijama regije

Tablica 5.: Zajednički i pokazatelji za pojedine programe (po investicijskim prioritetima, podijeljeni po kategorijama regije za ESF i, prema potrebi, za EFRR)

Investicijski prioritet		10iii – Povećanje jednakog pristupa cjeloživotnom učenju za sve dobne skupine u formalnom, neformalnom i informalnom okruženju, unapređenje znanja, vještina i kompetencija radne snage, promicanje fleksibilnih načina učenja, između ostalog profesionalnim savjetovanjem i potvrđivanjem stečenih kompetencija							
Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (gdje je relevantno)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M	Ž	Ukupno		
CO11	Sudionici s terciarnim obrazovanjem (ISCED od 5 do 8)	Broj	ESF	Slabije razvijene	7.500,00	7.500,00	15.000,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO309	Sudionici s predtercijarnim obrazovanjem (ISCED od 1 do 4)	Broj	ESF	Slabije razvijene			17.000,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO310	Broj provedenih projekata koji su namijenjeni osiguranju jednakog pristupa obrazovanju	Broj	ESF	Slabije razvijene			150,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO311	Broj djece pripadnika romske nacionalne manjine koja su dobila ciljano potporu	Broj	ESF	Slabije razvijene			200,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO312	Broj djece u socio-ekonomski nepovoljnom položaju koja su dobila ciljano potporu	Broj	ESF	Slabije razvijene			5.000,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO313	Broj učenika pripadnika romske nacionalne manjine u osnovnom obrazovanju koja su dobila ciljano potporu	Broj	ESF	Slabije razvijene			1.500,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO314	Broj učenika s teškoćama s osiguranom ciljanom stručnom podrškom pomoćnika	Broj	ESF	Slabije razvijene			1.000,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO315	Broj odraslih polaznika koji su sudjelovali u programima obrazovanja odraslih	Broj	ESF	Slabije razvijene			10.000,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO316	Broj odgojno-obrazovnih djelatnika koji su sudjelovali u stručnom usavršavanju	Broj	ESF	Slabije razvijene			15.000,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO317	Broj razvijenog digitalnog obrazovnog sadržaja za predmete u odabranim razredima	Broj	ESF	Slabije razvijene			90,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO321	Broj škola koje su primile podršku za unapređenje digitalne zrelosti	Broj	ESF	Slabije razvijene			840,00	Projekti, ISU	Godišnje

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	10iv
Naziv investicijskog prioriteta	Poboljšanje značaja obrazovnih sustava i sustava osposobljavanja za tržište rada, olakšavanje prijelaza iz škole na posao, jačanje sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te njihove kvalitete, između ostalog mehanizmima za predviđanje vještina, prilagodbom nastavnih planova i programa te uvođenjem i razvojem sustava učenja koji se temelje na radu, uključujući dualne sustave učenja i programe naukovanja

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	1
Naziv specifičnog cilja	Modernizacija ponude strukovnog obrazovanja te podizanje njegove kvalitete radi povećanja zapošljivosti učenika kao i mogućnosti za daljnje obrazovanje
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	<p>Nacrt Programa razvoja sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja usredotočuje se na modernizaciju strukovnih programa postizanjem kvalitete i učinkovitosti, relevantnosti na tržištu rada, učenju uz radno iskustvo, privlačnosti, izvrsnosti i uključivosti. Državna sredstva koristit će se za razvoj nacionalnog kurikuluma za strukovno obrazovanje, a ESF će podržati razvoj pojedinih sektorskih kurikuluma unutar strukovnog obrazovanja (tj. za turizam i ugostiteljstvo, strojarstvo, elektrotehniku, IKT, poljoprivredu, sektor zdravstva) s ciljem osiguranja relevantnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja koja će biti u skladu s potrebama tržišta rada te poboljšanja pristupu visokom obrazovanju. Za donošenje odluke o strukovnim sektorima za koje će biti izrađen novi kurikulum u obzir je uzeta analiza IPA projekata. Suradnja sa svim bitnim dionicima, a najvažnije s poslodavcima, iznimno je važna za strukovno obrazovanje te će stoga biti uloženi naponi u daljnje jačanje učenja kroz rad, između ostalog i u programe naukovanja za učenike u strukovnom obrazovanju, edukaciju nastavnika te promicanjem važnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Potrebna su značajna ulaganja u jačanje kapaciteta nastavnika u SOO-u kao i osiguranje kvalitetne potpore za njihov rad i profesionalni razvoj.</p>

Ulaganja će se usredotočiti na uspostavu regionalnih centara kompetentnosti (Centri) u određenim strukovnim sektorima, kako bi bilo omogućeno stručno osposobljavanje obrazovnih stručnjaka, organizacija fleksibilne i kontinuirane edukacije zaposlenika malih i srednjih poduzeća koji djeluju na lokalnoj razini te podizanje znanja i kompetencija nezaposlenih kroz kratke programe osposobljavanja. Dodana vrijednost bit će mogućnost provođenja individualnih programa za učenike s teškoćama. Očekivani rezultati uključuju unapređenje vještina strukovnih učenika koji bi završili obrazovanje u Centrima i njihovu zapošljivost (očekuje se da će oko 35% učenika zaposliti u roku od šest mjeseci).

Intervencije unutar ESF-a bavit će se pitanjem osiguranja kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju na dvije razine (razina sustava koja se bavi uspostavom sveobuhvatnog sustava kvalitete SOO-a, uključujući pokazatelje osiguranja kvalitete na razini sustava i na razini usmjerenoj na pružatelje usluga u SOO-u s ciljem jačanja njihovih kapaciteta za provedbu pristupa osiguranja kvalitete).

Specifični cilj također će biti podržan investicijama u SOO infrastrukturu (centre), aktivirajući izdatke iz EFRR.

Glavni rezultati koji će se postići unutar ESF-a: razvijeni novi sektorski kurikulumi, uspostavljeni novi modeli učenja uz radno iskustvo, daljnje razvijeni SOO sustava osiguranja kvalitete, unaprijeđen sustav stručnog usavršavanja nastavnika te povećana zapošljivost učenika u strukovnom obrazovanju. Ove aktivnosti neće početi dok se Program razvoja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja ne usvoji i dok se EK ne složi da je traženi preduvjet ispunjen:

- razvoj Sektorskih kurikuluma za SOO;
- razvoj i unapređenje mogućnosti učenje uz radno iskustvo učenika strukovnog obrazovanja u poduzećima potičući naukovanje, praktičnu nastavu u tvrtkama i školama (poticaji za poduzeća, nastavnike i učenike, kampanje, opremanje, osiguranje radnih mjesta, „praćenje rada iz sjene“);
- poticanje daljnje uspostave sveobuhvatnog sustava osiguranja kvalitete u strukovnom obrazovanju, a to uključuje i pokazatelje koji će približno pratiti pokazatelje u Europskom referentnom okviru za osiguranje kvalitete u SOO-u i provedba navedenoga – planiraju se intervencije u području izgradnje kapaciteta za razvoj i provedbu osiguranja kvalitete na razini sustava (razvojem modela, prikupljanjem i analizom podataka, unapređenjem modela vanjskog vrednovanja škola uključujući vanjski pedagoški nadzor i inspekcije, itd.) – izgradnja kapaciteta za razvoj i provedbu osiguranja kvalitete na razini

	<p>sustava);</p> <ul style="list-style-type: none"> jačanje kapaciteta strukovnih škola za provedbu osiguranja kvalitete potičući razvoj alata i metoda za samovrednovanje.
--	--

Tablica 4.: Zajednički pokazatelji rezultata za koje je ciljna vrijednost utvrđena i pokazatelji rezultata za pojedine programe koji odgovaraju specifičnom cilju (po investicijskom prioritetu i kategoriji regije) (za ESF)

Investicijski prioritet: 10iv – Poboljšanje značaja obrazovnih sustava i sustava osposobljavanja za tržište rada, olakšavanje prijelaza iz škole na posao, jačanje sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te njihove kvalitete, između ostalog mehanizmima za predviđanje vještina, prilagodbom nastavnih planova i programa te uvođenjem i razvojem sustava učenja koji se temelje na radu, uključujući dualne sustave učenja i programe naukovanja														
Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Kategorija regije	Mjerna jedinica za pokazatelj	Zajednički pokazatelj ostvarenja korišten kao osnova za postavljanje ciljne vrijednosti	Početna vrijednost			Mjerna jedinica za osnovnu i ciljnu vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M	Ž	Ukupno			M	Ž	Ukupno		
SR309	Postotak nastavnika i drugih sudionika u odabranim sektorima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja koji su sudjelovali u aktivnostima stručnog usavršavanja centara kompetencija	Slabije razvijene	Broj				11,00	Postotak (%)	2014.			25,00	Projekti, ISU	Godišnje
SR310	Postotak učenika koji su završili obrazovanje u centrima kompetencija i koji imaju posao šest mjeseci po prestanku sudjelovanja	Slabije razvijene	Broj				33,80	Postotak (%)	2014.			37,00	Projekt, ISU	Na kraju OP
SR311	Postotak strukovnih škola u kojima su provedeni novo razvijeni sektorski kurikulumi temeljeni na ishodima učenja	Slabije razvijene	Broj				0,00	Postotak (%)	2014.			10,00	Projekti, ISU	Godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje će se podržati u okviru investicijskog prioriteta (po investicijskim prioritetima)

2.A.6.1 Opis vrste i primjeri aktivnosti koje će se podržati te njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima, uključujući, prema potrebi, određivanje glavnih ciljanih skupina, posebne ciljane teritorije i vrste korisnika

Investicijski prioritet	10iv – Poboljšanje značaja obrazovnih sustava i sustava osposobljavanja za tržište rada, olakšavanje prijelaza iz škole na posao, jačanje sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te njihove kvalitete, između ostalog mehanizmima za predviđanje vještina, prilagodbom nastavnih planova i programa te uvođenjem i razvojem sustava učenja koji se temelje na radu, uključujući dualne sustave učenja i programe naukovanja
Pod specifičnim ciljem 10.iv.1 financirat će se sljedeće aktivnosti:	

- izrada sektorskih kurikuluma za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (sektori turizma i ugostiteljstva, strojarstva i elektrotehnike, komunikacijske i informacijske tehnologije, poljoprivrede, zdravstva i drugih sektora SOO-a) u cilju osiguranja relevantnosti sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u skladu s potrebama tržišta rada te poboljšanja pristupa visokom obrazovanju;
- uspostava nacionalnih i regionalnih centara kompetencija u sektorima turizma i ugostiteljstva, strojarstva i elektrotehnike, informacijskih i komunikacijskih tehnologija, poljoprivrede i zdravstva te drugim strukovnim sektorima uzimajući u obzir nacionalne/regionalne prioritete i potrebe tržišta rada s ciljem pružanja relevantnih praktičnih vještina učenicima u strukovnom obrazovanju, kako bi im povećali mogućnosti za ulazak na tržište rada;
- jačanje stručnog usavršavanja nastavnika kao i stalnog profesionalnog razvoja nastavnika u strukovnom obrazovanju promjenom pristupa poučavanju i jačanjem digitalnih kompetencija nastavnika u strukovnom obrazovanju što će uvelike olakšati i ubrzati pristup i preuzimanje materijala i sadržaja u digitalnom obliku, kao i pristup alatima za e-učenje. Ovaj novi mehanizam stručnog usavršavanja će također osigurati i kontinuiranu stručnu podršku nastavnicima te tako povećati razinu pedagoških vještina i profesionalnih kompetencija nastavnika. Osoblje Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih će, pohađajući specijalizirane i prilagođene tečajeve, također ojačati svoje kompetencije za planiranje, provedbu, podršku i daljnji razvoj stručnog usavršavanja strukovnih nastavnika. Jačanje kompetencija u općim te u područjima specifičnim za pojedini sektor, omogućit će stručno usavršavanje vezano uz nove trendove i inovativne pristupe poučavanju. Partnersko umrežavanje Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih sa sličnim institucijama omogućit će uvidi pružiti primjere dobre prakse te osigurati prijenos inovacija u sustav stručnog usavršavanja;
- jačanje i razvoj mogućnosti za učenja uz radno iskustvo učenika strukovnog obrazovanja u poduzećima potičući model naukovanja, praktičnu nastavu u tvrtkama i školama (poticaji za poslovne subjekte, nastavnike i učenike, kampanje, opremanje, osiguranje radnih mjesta, „praćenje rada iz sjene“);
- poticanje SOO-a na razvoj inovacija kroz pristup odozdo prema gore jačanjem kapaciteta ustanova za strukovno obrazovanje za osiguranje relevantnog, kreativnog i modernog strukovnog obrazovanja kroz partnerstvo s tvrtkama i širom zajednicom, osiguravajući usklađenost s potrebama tržišta rada (uvođenjem inovativnih rješenja/mogućnosti u kurikulume potičući stjecanje relevantnih vještina), kako bi se promicala kvaliteta strukovnog obrazovanja;
- daljnja uspostava sveobuhvatnog sustava osiguranja kvalitete u strukovnom obrazovanju, a to uključuje i pokazatelje koji približno slijede pokazatelje Europskog referentnog okvira za osiguranje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (EQAVET) te provedbu navedenoga – intervencije su planirane i u području izgradnje kapaciteta za razvoj i provedbu osiguranja kvalitete na razini sustava (razvoj modela, prikupljanje podataka i analize, korištenje podataka; poboljšanje modela vanjskog vrednovanja škola, što

uključuje i vanjski pedagoški nadzor i inspekcije, itd.) – izgradnja kapaciteta za razvoj i provedbu osiguranja kvalitete na razini sustava;

- jačanje kapaciteta strukovnih škola za provedbu pristupa osiguranja kvalitete pružajući potporu za razvoj alata i metoda samovrednovanja;
- promicanje jačanja učeničkih kompetencija (kroz organizaciju kampanja, natjecanja u vještinama na međunarodnoj/nacionalnoj razini, specijaliziranih školskih sajмова, itd.) kako bi se poboljšali uvjeti za stjecanje praktičnih vještina. – glavni zadatak učeničkih sajмова i natjecanja učenika u raznim vještinama je predstaviti poslodavcima praktične vještine koje su učenici usvojili tijekom obrazovanja;
- podržavanje međunarodne suradnje između strukovnih škola i drugih strukovnih škola u inozemstvu financiranjem međunarodnih projekata i škola, nastave/škole u međunarodnom okruženju, mobilnosti nastavnika i studenata, prijenos dobrih iskustava.

Ciljane skupine: osoblje na upravljačkoj razini te ostalo te ostalo odgojno-obrazovno osoblje u strukovnim obrazovnim ustanovama; stručnjaci iz javnih ustanova nadležnih za izradu i provedbu politika strukovnog obrazovanja, učitelji i treneri, učenici, zaposlenici u malim i srednjim poduzećima i obrtima, nezaposleni, pripadnici ranjivih skupina (učenici s teškoćama, učenici pripadnici nacionalnih manjina i učenici u socio-ekonomski nepovoljnom položaju).

Korisnici: škole za strukovno obrazovanje i osposobljavanje, veleučilišta i škole stručnog visokog obrazovanja kao ustanove koje organiziraju i provode stručne studije, ministarstvo nadležno za znanost i obrazovanje i druge sektorske agencije odgovorne za izradu i provedbu politika obrazovanja, jedinice lokalne i regionalne samouprave.

Kada je riječ o osiguranju dopune predviđenim sredstvima iz EFRR-a, posebna potpora će se osigurati za strukovne škole kako bi se poboljšali njihovi infrastrukturni uvjeti potrebni za usvajanje praktičnih vještina u posebnim sektorima strukovnog obrazovanja (usklađenih sa Strategijom pametne specijalizacije).

2.A.6.2 Osnovna načela odabira operacija

Investicijski prioritet	10iv – Poboljšanje značaja obrazovnih sustava i sustava osposobljavanja za tržište rada, olakšavanje prijelaza iz škole na posao, jačanje sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te njihove kvalitete, između ostalog mehanizmima za predviđanje vještina, prilagodbom nastavnih planova i programa te uvođenjem i razvojem sustava učenja koji se temelje na radu, uključujući dualne sustave učenja i programe naukovanja
Odbor za praćenje Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali (OPULJP) nadležno je tijelo za definiranje i usvajanje kriterija za odabir i metodologije na razini OPULJP-a.	

Procjena projekata podliježe detaljnim kriterijima za odabir koje je odobrio Odbor za praćenje.

Na temelju kriterija za odabir i metodologije svako posredničko tijelo razine 1 ili korisnička institucija će pripremiti Sažetak operacije (SO), koji će se podnijeti upravljačkom tijelu na odobrenje. Odobrenje sažetka operacije tako će biti temelj za razvoj i pripremu projektne dokumentacije za svaku operaciju.

Aktivnosti će se provoditi kroz otvorene ili ograničene pozive za dostavu prijedloga (procedure izravne dodjele).

Ključni kriteriji za odabir operacija/projekata uključuju prema potrebi:

- usklađenost i doprinos prijedloga operacije/projekta ostvarivanju ciljeva utvrđenih u relevantnim nacionalnim, strateškim dokumentima (strategije, smjernice, akcijski planovi, programi);
- relevantnost i važnost operacije/projekta za ostvarivanje ciljeva i pokazatelja OPULJP-a;
- jasno određene i opisane ciljane skupine i njihove potrebe u pogledu ciljeva OPULJP-a;
- kvaliteta prijedloga projekta (aktivnosti navedene u prijedlogu jasno su određene, povezane su s problemima koje bi projekt trebao riješiti i pridonose ciljevima projekta, provedivost projekta);
- kapaciteti prijavitelja (razina operativne sposobnosti prijavitelja koja je potrebna za pripremu i provedbu projekta);
- održivost projekta predstavljena je i jasno opisana (postoji mogućnost šire primjene rezultata projekta).

U slučaju otvorenih poziva uspostaviti će se Odbor za ocjenjivanje na razini posredničkog tijela razine 1 ili 2, a upravljačko tijelo detaljno će razraditi kriterije za ocjenjivanje. U slučaju ograničenog poziva/postupka izravne dodjele posredničko tijelo razine 1 dostavit će prijedlog odabira operacija upravljačkom tijelu koji će se odobriti kao ograničeni poziv za dostavu prijedloga na temelju dostavljene relevantne dokumentacije, obrazlažući odabir korisnika u odnosu na njegove institucionalne/pravne posebnosti.

Osnivanje i opremanje centara kompetencija bit će povezano s kriterijima za odabir, kao što je definirano u relevantnom poglavlju OPKK-a.

Centri će biti uspostavljeni prateći načela primjene inovativnih nastavnih metoda (uključujući organizaciju praktične nastave u kontroliranim uvjetima), kroz suradnju s poslodavcima i socijalnim partnerima, poštujući potrebe regionalnog tržišta rada te će se inzistirati na izvrsnosti nastavnika/trenera/mentora. Njihova zadaća bit će, uz redovne poslove u okviru formalnog strukovnog obrazovanja, organizacija ciljanih/tematski stručnih usavršavanja za obrazovanje stručnjaka (strukovni učitelji i mentori), organizacija fleksibilne i kontinuirane edukacije zaposlenika malih/srednjih poduzeća koja djeluju na lokalnoj razini (podizanje razine profesionalnih kompetencija zaposlenika - stjecanje djelomičnih kvalifikacija), podizanje razine kompetencija nezaposlenih pružajući kratke programe osposobljavanja/usavršavanja

(ciljane programe obrazovanja odraslih). Dodatna vrijednost rada tih centara će biti njihova sposobnost provođenja specifičnih, posebno prilagođenih programa („po mjeri“), programa za osobe s invaliditetom/učenike s teškoćama (stjecanje praktičnih vještina u odgovarajućim uvjetima koji odgovaraju njihovim funkcionalnim sposobnostima). Dakle, očekivani rezultat koji se želi postići je unapređenje vještina strukovnih učenika prelaskom iz centara kompetencija utvrđenih u specifičnim sektorima, što će im omogućiti veću zapošljivost. Točnije, očekuje se da će oko 35% studenata, koji su završili obrazovanje u okviru centara, zaposliti u roku od šest mjeseci.

Prioritetni projekti u procesu uspostave centara kompetencija bit će izabrani na temelju sljedećih kriterija:

- moraju biti u skladu s regionalnim gospodarskim potrebama;
- pokazati jasnu vezu s operacijama koje sufinancira ESF pod predviđenim Specifičnim ciljevima OPULJP-a;
- broja učenika osnovnih škola i broja učenika u drugim strukovnim školama koje djeluju regionalno u istom SOO sektoru i gravitiraju specifičnom centru;
- moraju osigurati nastavu/osposobljavanje i usavršavanje učenika i nastavnika drugih strukovnih škola i drugih pravnih i fizičkih osoba (obrazovanje i osposobljavanje za nezaposlene osobe/zaposlenike poduzeća);
- projektni prijedlog uključuje partnerstvo s visokim učilištem koje ima stručne studije usklađene s onima ponuđenim u specifičnom Centru, kao i partnerstvo s tvrtkom koja djeluje u istom sektoru kao i specifični Centar;
- projektni prijedlog predviđa razvoj ciljanih usluga potpore za studente s teškoćama.

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (gdje je primjenjivo)

Oznaka investicijskog prioriteta	10iv – Poboljšanje značaja obrazovnih sustava i sustava osposobljavanja za tržište rada, olakšavanje prijelaza iz škole na posao, jačanje sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te njihove kvalitete, između ostalog mehanizmima za predviđanje vještina, prilagodbom nastavnih planova i programa te uvođenjem i razvojem sustava učenja koji se temelje na radu, uključujući dualne sustave učenja i programe naukovanja
---	--

2.A.6.4 Planirana upotreba velikih projekata (gdje je primjenjivo)

Oznaka investicijskog prioriteta	10iv – Poboljšanje značaja obrazovnih sustava i sustava osposobljavanja za tržište rada, olakšavanje prijelaza iz škole na posao, jačanje sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te njihove kvalitete, između ostalog
---	--

	mehanizmima za predviđanje vještina, prilagodbom nastavnih planova i programa te uvođenjem i razvojem sustava učenja koji se temelje na radu, uključujući dualne sustave učenja i programe naukovanja

2.A.6.5 Pokazatelji ostvarenja po investicijskim prioritetima i, prema potrebi, po kategorijama regije

Tablica 5.: Zajednički i pokazatelji za pojedine programe (po investicijskim prioritetima, podijeljeni po kategorijama regije za ESF i, prema potrebi, za EFRR)

Investicijski prioritet		10iv – Poboljšanje značaja obrazovnih sustava i sustava osposobljavanja za tržište rada, olakšavanje prijelaza iz škole na posao, jačanje sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te njihove kvalitete, između ostalog mehanizmima za predviđanje vještina, prilagodbom nastavnih planova i programa te uvođenjem i razvojem sustava učenja koji se temelje na radu, uključujući dualne sustave učenja i programe naukovanja							
Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (gdje je relevantno)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M	Ž	Ukupno		
CO11	Sudionici tercijarnim obrazovanjem (ISCED od 5 do 8)	Broj	ESF	Slabije razvijene	750,00	750,00	1.500,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO309	Sudionici s predtercijarnom razinom obrazovanja (ISCED od 1 do 4)	Broj	ESF	Slabije razvijene			4.000,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO318	Broj učenika strukovnog obrazovanja i osposobljavanja kojima je pružena podrška kroz obrazovne aktivnosti u centrima kompetencija	Broj	ESF	Slabije razvijene			3.500,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO319	Broj nastavnika i drugih sudionika kojima je pružena podrška kroz obrazovne aktivnosti u centrima kompetencija	Broj	ESF	Slabije razvijene			1.000,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO320	Sektorski kurikulumi za strukovno obrazovanje i osposobljavanje temeljeni na ishodima učenja podržani u izradi kroz projekte.	Broj	ESF	Slabije razvijene			5,00	Projekti, ISU	Godišnje

2.A.7 Socijalne inovacije, transnacionalna suradnja i doprinos tematskim ciljevima 1. – 7.

Prioritetna os	3 – Obrazovanje i cjeloživotno učenje
<p>Određene aktivnosti u okviru Prioritetne osi Obrazovanje i cjeloživotno učenje, IP 10.2. Poboljšanje kvalitete i učinkovitosti tercijarnog i ekvivalentnog obrazovanja te pristupa njemu radi povećanja sudjelovanja u njemu i njegova stjecanja, posebno za skupine u nepovoljnom</p>	

položaju, posebice za skupine u nepovoljnom položaju i IP 10.4. Poboljšanje značaja obrazovnih sustava i sustava osposobljavanja za tržište rada, olakšavanje prijelaza iz škole na posao, jačanje sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te njihove kvalitete, između ostalog mehanizmima za predviđanje vještina, prilagodbom nastavnih planova i programa te uvođenjem i razvojem sustava učenja koji se temelje na radu, uključujući dualne sustave učenja i programe naukovanja provest će se putem transnacionalne suradnje. Konkretno, to će uključivati:

1) Tercijarno obrazovanje: priznavanje neformalnog i informalnog učenja (VINFIL)

2) Zapošljavanje u inozemstvu kroz program E+

3) Sinergija s programima OBZOR 2020. COFUND Marie Sklodowska-Curie

4) Poboljšanje kvalitete strukovnog i obrazovanja odraslih, poboljšanje relevantnosti obrazovanja za tržište rada i omogućavanje prelaska iz obrazovanja u rad

Komplementarnost s OPKK

TC O1

Radi ostvarenja ciljeva istraživačke izvrsnosti i relevantnosti za potrebe gospodarstva, pored ulaganja kao što su ulaganja u infrastrukturu za istraživanje i razvoj, istraživački projekti centara za izvrsnost i istraživačko-razvojni projekti usmjereni na potrebe gospodarstva, također je važno paralelno ulagati u ljudske resurse kako bi se osigurala održivost i produktivnost sustava za istraživanje i razvoj.

U odnosu na osiguranje komplementarnosti s predviđenim ulaganjima iz EFRR-om, osigurat će se specifična podrška centrima izvrsnosti strukovnog obrazovanja kako bi se poboljšali njihovi infrastrukturni uvjeti za stjecanje praktičnih vještina u specifičnim sektorima strukovnog obrazovanja (usklađenim sa Strategijom pametne specijalizacije).

TC2

U okviru EFRR-a također su predviđena ulaganja u „e-škole“ i obuhvaćat će opremanje osnovnih i srednjih škola adekvatnim LAN mrežama (izgradnja lokalnih internetskih mreža u školama (u ciljanim školskim lokacijama) i povezivanje škola na ultrabrzi Internet) te nabavka opreme za nastavnike i učenike, kao i druge informatičke opreme.

TC10

U okviru EFRR-a također su predviđena ulaganja u centre kompetencija i obuhvaćat će rekonstrukciju, obnovu i prilagodbu institucija strukovnog obrazovanja u ciljanim sektorima radi pružanja modernog i visokokvalitetnog obrazovanja i osposobljavanja te nabavku specijalizirane opreme za te institucije (radionica, laboratorija, modernih tehnologija, alata i mašinerije relevantne za sektor); opremanje ustanova za strukovno obrazovanje za praktičnu nastavu u školama radi poboljšanja obrazovnih standarda učenika, kao i njihovih budućih izgleda na kompetitivnom tržištu rada.

2.A.8 Okvir uspješnosti

Tablica 6.: Okvir uspješnosti prioritetne osi (po fondovima i kategorijama regije za EFRR i ESF)

Prioritetna os		3 – Obrazovanje i cjeloživotno učenje											
Identifikacijska oznaka	Vrsta pokazatelja	Pokazatelj ili provedbeni korak	Mjerna jedinica, po potrebi	Fond	Kategorija regije	Ključna točka za praćenje napretka za 2018.			Konačni cilj (2023.)			Izvor podataka	Objašnjenje značaja pokazatelja, gdje je primjenjivo
CO11	O	Sudionici s tercijskim obrazovanjem (ISCED od 5 do 8)	Broj	ESF	Slabije razvijene			4.186,00			21.900,00	ISU	
F.1	F (financije)	Ukupan iznos potvrđenih prihvatljivih izdataka	EUR	ESF	Slabije razvijene			79.297.110,00			529.411.765,00	ISU	
SO309	O	Sudionici s predtercijskim obrazovanjem (ISCED od 1 do 4)	Broj	ESF	Slabije razvijene			5.008,00			26.200,00	ISU	kompetencije u odrasloj populaciji itd.

Dodatne kvalitativne informacije o uspostavi okvira uspješnosti

2.A.9. Kategorije intervencija

Kategorije intervencija koje odgovaraju sadržaju prioritetne osi na temelju nomenklature koju je usvojila Komisija i okvirna raščlamba potpore Unije.

Tablice 7.-11.: Kategorije intervencija

Tablica 7.: Dimenzija 1. – Područje intervencije

Prioritetna os		3 – Obrazovanje i cjeloživotno učenje	
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
ESF	Slabije razvijene	116. Pобољшanje kvalitete i učinkovitosti visokog i istovrsnog obrazovanja s ciljem povećanja sudjelovanja i razina obrazovnih postignuća, te pristup istome, posebno za skupine u nepovoljnijem položaju	205.000.000,00
ESF	Slabije razvijene	117. Povećanje jednakog pristupa cjeloživotnom učenju za sve dobne skupine u formalnim, neformalnim i informalnim ustrojima, unapređivanje znanja, vještina i kompetencija radne snage, te promicanje fleksibilnih načina učenja, uključujući pomoću profesionalnog usmjeravanja i vrednovanja stečenih kompetencija	160.000.000,00
ESF	Slabije razvijene	118. Pобољшanje relevantnosti sustava obrazovanja i osposobljavanja za tržište radne snage, olakšavajući prijelaz s obrazovanja na rad, te jačanje sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i njihove kvalitete, uključujući putem mehanizama za predviđanje vještina, prilagodbu obrazovnih programa i uspostavljanje i razvoj sustava učenja temeljenih na radu, uključujući dvostruke sustave učenja i programe naukovanja	85.000.000,00

Tablica 8.: Dimenzija 2. – Oblik financiranja

Prioritetna os		3 – Obrazovanje i cjeloživotno učenje	
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
ESF	Slabije razvijene	01. Bespovratna sredstva	450.000.000,00

Tablica 9.: Dimenzija 3. – Vrsta teritorija

Prioritetna os		3 – Obrazovanje i cjeloživotno učenje	
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
ESF	Slabije razvijene	01. Velika urbana područja (gusto naseljena > 50.000 stanovnika)	5.000.000,00
ESF	Slabije razvijene	07. Nije primjenjivo	445.000.000,00

Tablica 10.: Dimenzija 4. – Mehanizmi teritorijalne provedbe

Prioritetna os		3 – Obrazovanje i cjeloživotno učenje	
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
ESF	Slabije razvijene	01. Integrirano teritorijalno ulaganje – urbano	5.000.000,00
ESF	Slabije razvijene	07. Nije primjenjivo	445.000.000,00

Tablica 11.: Dimenzija 6. – sporedna tema ESF-a (samo ESF i IZM)

Prioritetna os		3 – Obrazovanje i cjeloživotno učenje	
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
ESF	Slabije razvijene	01. Potpora prijelazu na gospodarstvo s niskim udjelom ugljika, učinkovito u pogledu uporabe resursa	874.189,19
ESF	Slabije razvijene	04. Jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacije	50.000.000,00
ESF	Slabije razvijene	05. Pобољшanje pristupa informacijskoj i komunikacijskoj tehnologiji te njezine uporabe i kakvoće	30.000.000,00
ESF	Slabije razvijene	08. Nije primjenjivo	370.000.000,00

2.A.10 Sažetak planiranog korištenja tehničke pomoći, uključujući gdje je potrebno aktivnosti za jačanje administrativnog kapaciteta tijela uključenih u upravljanje i kontrolu programa i korisnike (gdje je primjenjivo) (po prioritetnim osima)

Prioritetna os	3 – Obrazovanje i cjeloživotno učenje